

7/6959

GÖNLÜDÜR

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300-9/4
Konu : Yazılı Soru Önergesi

06 MAYIS 2002

7235

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 24.04.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14749 sayılı yazısı.

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU'nun tarafıma tevcih ettiği, 7/6959-14771 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER:

Ek 1- Önerge Cevabı (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

T.B.M.M. Bşk.

Bilgi:

Başbakanlık

Devlet Bakanlığı

(Sn. H.Hüsamettin ÖZKAN)

**ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT GÖKSU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI
(7/6959-14771)**

Soru 1:

Suriye'nin, Türkiye'nin yukarıdan vermediği suyu alttan çektiği, Suriyeli hidrojeoloji uzmanları güney sınırimiz boyunca açtığı kuyulardan Türkiye'nin yer altı sularını çektiği, Türkiye bilimsel bir misilleme yapmazsa Suriye, Şanlıurfa, Suruç, Harran, Ceylanpınar ovalarının altındaki 1.7 milyar m³ suyu çekeceği yazılı basında çıktı. Bu tespit doğru mu? Doğru ise önleminiz nedir?

Cevap 1:

Şanlıurfa-Suruç-Harran ve Ceylanpınar ovaları Suriye ile sınır teşkil etmektedir. DSI Genel Müdürlüğü tarafından yapılan yeraltısuyu çalışmalarında bu sahalarda yer alan jeolojik birimlerde yaklaşık 1.7 milyar m³/yıl yeraltısuyu rezervi belirlenmiş olup, bu rezerv ülkemiz tarafından kullanılacaktır.

Yeraltısuyu taşıyan yukarıdaki birimler yaklaşık Suriye-Türkiye sınırı boyunca oluşmuş bir fay tarafından kesilmiştir. Bunun sonucunda Suriye'nin nispeten az bir kesiminde aynı jeolojik birimler bulunmakta olup, Suriyeliler tarafından da bu birimlerden bir miktar yeraltısuyu çekilmektedir. Ancak, Suriye topraklarının büyük bir bölümünde nispeten geçirimsiz, az geçirimli birimler bulunmakta ve bu kuyulardan elde edilen yeraltısuyu Türkiye'deki jeolojik yapıdan farklı olduğu için Türkiye'deki yeraltısuyunu tehlikeli boyutta etkilememektedir.

Yukarıda belirttiğim nedenlerle basında yer alan "Türkiye'nin yeraltısuları Suriye tarafından açılan kuyularla yeraltından çekilmektedir" iddiası doğru değildir. Yeraltısularının bulunduğu sahanın %90'ının beslenme sahası Türkiye sınırları içinde kalmaktadır.

Soru 2:

Doğru ise tespit edilen kuyu sayısı belli mi? Şanlıurfa, Suruç, Ceylanpınar ovalarında DSI'nin kuyu açması söz konusu mu? Açıldıysa kaç kuyu açıldı? Çıkan su miktarı ne kadardır?

Cevap 2:

Şanlıurfa-Akçakale-Suruç ve Ceylanpınar ovalarında halen işletme amaçlı 600 civarında DSI Genel Müdürlüğü ve TIGEM kuyusu, 1000'in üzerinde özel şahıslar tarafından açılmış sondaj kuyusu bulunmaktadır. Halen bu sularla yaklaşık 25 000 ha kamu kuruluşları, 10 000 ha kadar arazi de özel şahıslar tarafından yeraltısuyundan istifadeyle sulanmaktadır. Ayrıca gelecekte yukarıda adı geçen sahalarda yaklaşık 1.5 milyar m³/yıl yeraltısuyunun sulamada kullanılması planlanmıştır.